

30ste zondag door jaar C

Lc. 18, 9-14

"Hoogste glorievolle God, geef mij een oprecht geloof". Deze zin, broeders en zusters in Christus, komt uit een gebed dat de heilige Franciscus bad voor het kruisbeeld van San Damiano vlak na zijn bekering. Hetzelfde gebed eindigt met de zin "... opdat ik uw heilige en waarachtige opdracht volbreng". Volgens Franciscus hebben 'gelooven' en 'een opdracht volbrengen' blijkbaar alles met elkaar te maken. En ik ben dat met hem eens. Daarom begin ik elke dag met dit gebed. De verbindingsschakel tussen geloof en opdracht is: bidden. Daar gaat het vandaag over.

Als ik heel eerlijk ben, beste mensen, vind ik bidden niet gemakkelijk. De vraag is, wat de juiste manier van bidden is, en een eenduidig antwoord is daar, denk ik, niet op te geven. Voor veel mensen is bidden vaak: iets vragen aan God. Daar hoeft niets mis mee te zijn. Franciscus deed dat ook (hij vroeg om een oprecht geloof). En ook Jezus zelf deed dit (Hij vroeg of de lijdenskelk aan Hem voorbij mocht gaan). Maar iets aan God vragen is niet zonder gevaar. Want we krijgen lang niet altijd waar we om vragen. Denk alleen maar eens aan het vele bidden om vrede...

Oprecht bidden is daarom, denk ik, niet in de eerste plaats iets aan God vragen, maar in overweging nemen wat God van mij vraagt! Bidden heeft daarom alles te maken met een grondhouding van verdeemoediging tegenover God.

Jezus maakt dat duidelijk in de gelijkenis van vandaag.

Hij gebruikt daarbij expres een extreem voorbeeld, om de zaak duidelijk te maken. Het voorbeeld van de farizeeër en de tollenaar. Farizeeërs waren in de regel oprechte, getrouwe gelovigen, niet alleen met woorden, maar ook in hun daden. En tollenaars waren als regel gewetenloze geldwolven die bovendien collaboreerden met de bezetter. Een rechtvaardige (de farizeeër) en een onrechtvaardige (de tollenaar) staan hier tegenover elkaar. Nu is het goed er even aan herinnerd te worden tegen wie Jezus de gelijkenis vertelt. Namelijk tot mensen die - overtuigd van hun eigen gerechtigheid - anderen minachten! Dáár is de gelijkenis voor bedoeld. En dan laat de gelijkenis aan duidelijkheid eigenlijk niets te wensen over. De farizeeër proclameert zichzelf tot een rechtvaardige, en hij denkt daarmee de hemel al verdiend te hebben.

Laat ik nu eens bij mezelf te rade gaan. 'Dank U, God, dat ik geen crimineel ben, dat ik geen zinloos geweld pleeg, geen terrorist ben, geen PVV-er ben'. Heb ik misschien ook niet de neiging om soms zo te bidden, al is het maar in gedachten? Om mij vervolgens, net als die farizeeër, te koesteren in zelfgenoegzaamheid? Als ik het evangelie van vandaag dan lees, weet ik in elk geval dat Jezus

mij in dat geval scherp terecht wijst! Elke neiging om mij boven anderen verheven te voelen, sabelt Hij genadeloos neer.

Nee, dan de tollenaar, de crimineel, de geweldpleger. Die hebben geen woorden om zich te verontschuldigen. Wellicht wensen ze diep in hun hart dat ze géén crimineel waren. Ik weet in elk geval van een gevangenispastor dat er in de gevangenis veel gebeden wordt, door boeven die veel op hun kerfstok hebben. Misschien schreeuwen ze wel om hulp. Wat op het zelfde neerkomt als het gebed 'Heer wees mij zondaar genadig'.

We moeten aan de daden van criminelen uiteraard geen voorbeeld nemen, maar, als we diep in ons hart kijken, misschien wel aan hun gebed. Amen.

Jan van de Laar, pastor